

הַבְּרִית ששם למדנו [לב] שמי שרואה את הקשת בגווניה הוא צריך לברך ברוך זוכר
הברית. **בְּגִין דָּדָא אֵיהּ בְּרִית קַיָּמָא קַדִּישָׁא, דְּשׁוּי**
קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (דף רט"ו ע"א) **בְּאַרְעָא דְּלֹא יִיתִי עָלֶיהָ מִי**
טוּפָנָא בגלל שזהו הסימן של הברית הקיום הקדושה שעשה הקב"ה בעולם בכדי שהוא
לא יביא עליה עוד את מי המבול. **בְּגִין דְּכַד סָגִיאוּ חֵיבִין בְּעֶלְמָא,**
בְּעִי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַזְבָּדָא לֹון כי מאחר שכאשר מתרבים
הרשעים בעולם אז רוצה הקב"ה לאבד אותם, **וּבְדִין דְּכִיר לֹון הֵאִי**
אוּמָאָה דְּאוּמִי לְאַרְעָא ואז הקב"ה זוכר להם את השבועה שהוא נשבע
לארץ שהוא לא יביא עליה עוד מי המבול ובוזה מתגלה הקשת שהוא הסימן לקיום
שבועתו, **דְּכַתִּיב תִּירִי זְמַנִּי לֹא לֹא.** (בראשית ח) **לֹא אוּסִיף**
לְקַלֵּל, וְלֹא אוּסִיף עוֹד לְהַכּוֹת, דָּא אֵיהּ אוּמָאָה. כְּמָה
דְּכַתִּיב, (ישעיה נד) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעַבּוֹר מִי נַח והנה שבועת
הקב"ה הוא מזה שנאמר פעמים לא, כי נאמר 'לא אוסיף לקלל' ו'לא אוסיף עוד להכות'
וזוהו השבועה שנשבע הקב"ה, וכמש"כ 'אשר נשבעתי מעבור מי נח', דהיינו שלא מצינו

אור הרשב"י

ברוכי ודאי מברך. מאי מברך – ברוך זוכר
הברית. במתניתא תנא, רבי ישמעאל בנו
של רבי יוחנן בן ברוקא אומר: נאמן בבריתו
וקיים במאמרו. אמר רב פפא: הלכך
נימריננהו לתרווייהו ברוך זוכר הברית ונאמן
בבריתו וקיים במאמרו.

[לב] כדאיתא בברכות דף נט עמוד א' ואמר
רבי אלכסנדר אמר רבי יהושע בן לוי:
הרואה את הקשת בענן צריך שיפול על פניו,
שנאמר כמראה הקשת אשר יהיה בענן וגו'
ואראה ואפל על פני, לייטי עלה במערבא,
משום דמחזי כמאן דסגיד לקשתא. אבל

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

בתורה שנשבע הקב"ה אלא רק נאמר 'אשר נשבעתי' בלשון עבר, והכוונה אל מה שהוא

אמר פעמים 'לא אוסיף לקלל' 'ולא הוסיף עוד להכות'.

אין הקשת באה רק לסימן שהקב"ה מקיים את שבועתו אלא שהקשת בעצמה היא המגינה על העולם

רְבִי יוֹסִי אָמַר, קִשֶּׁת אֶתָּא לְאַנָּא עַל עֲלָמָא רבי יוסי חולק

ואומר שאין הקשת באה רק לסימן שהקב"ה מקיים את שבועתו אלא שהקשת

בעצמה היא המגינה על העולם. **לְמַלְכָּא, דְּכָל זְמַנִּין דְּבִרְיָה חָב**

לְקַבְּלֵיהּ, אֶתָּא מַלְכָּא לְאַלְקָאָה לֵיהּ והוא משל למלך שבכל פעם

שבנו חטא כנגדו רצה המלך לבוא ולהלקות אותו, **אֶתְנַלְיָא עֲלֵיהּ**

מִטְרוֹנִיתָא בְּלְבוּשֵׁי יָקָר דְּמַלְכוֹ ואז נגלתה עליו המלכה בלבושי כבוד

של מלכות, **מַלְכָּא חָמִי לָהּ סָלִיק רוּגְזָא דְּבִרְיָה, וְחָדִי בָּהּ**

ואז המלך ראה אותה ועי"כ הסתלק הרוגז והכעס מבנו מאחר שהוא שמח עם המלכה,

דְּכַתִּיב, (בראשית ט) וְרָאִיתִיהָ לְזִכּוֹר בְּרִית עוֹלָם וכן כאן ע"י

שנאמר 'וראיתיה לזכור ברית עולם', דהיינו שהמלך ז"א רואה את המלכה שהיא הקשת

בלבושה בגווניה שהם בגדי מלכותה אז הוא מעביר את הכעס מבניו והוא שמח עם המלכה

שהיא השכינה. **וְעַל דָּא, לֹא אֶתְחַזִּי קִשֶּׁת בְּעֲלָמָא, אֶלָּא**

בְּלְבוּשֵׁי יָקָר דְּמַלְכוֹ ומשום כך לא נראית הקשת שהיא סוד המלכות אלא רק

בלבושי הכבוד של המלכות שהם גווני הקשת. **וּבְשַׁעְתָּא דְּאִית צַדִּיק**

בְּעֲלָמָא, אִיהוּ בְּרִית, לְמִיָּקָם בְּרִית, וְאַגִּין עַל עֲלָמָא והנה

הלימוד היומי

בשעה שיש צדיק אחד בעולם כדוגמת רשב"י שלא נראתה הקשת בימיו [וג'] אז הצדיק בעצמו הוא בחינת הברית והשבועה של הקב"ה כי זה הצדיק הוא אחוז ביסוד והוא עומד במקום המלכות הנקראת ברית, ולצדיק יש כח להעמיד ולקיים את הברית שכרת הקב"ה עם העולם כי בזכותו יש הגנה אל העולם ולא צריך את הקשת לזה. **לָא הָיִי צַדִּיק, הָא קָשֶׁת, לְאַתְחִזָּא דְהָא עֲלָמָא אִיהוּ קַיָּמָא לְאוּבָדָא, אֶלָּא בְּנִין קָשֶׁת דָּא** אמנם כאשר אין צדיק גמור בעולם אז הרי נראתה הקשת בכדי להראות שהנה העולם עומד להתכלות ולאבד ע"י העוונות אלא רק הקשת היא המעמידה ומקיימת את העולם לבל ייחרב, דהיינו שהיא סוד המלכה שהיא המלכות שהיא מגינה על ישראל בניה ע"י לבושיה במלבושי כבוד של מלכות שהוא סוד גווני הקשת.

אור הרשב"י

וביאר ביערות דבש (ח"א דרוש י"ב) דכבר תמהו רבים מה ענין הקשת שניתן לאות ברית שלא ישחת כל בשר, והרי קשת היא ענין טבעי, שכל אדם אם ישים מים מול זהרותו של השמש יתראה שמה גווני השמש. ותירצו עפ"י מה שאמרו בזוה"ק שישנם שני סוגי קשת, הקשת הטבעי שמשתקף מעצמו מע"פ המים, וקשת בגוון תכלת, שתכלת מלשון תכלא וכליון, וע"י זכירת הברית נהפך לתכלית טוב. ורשב"י שאלו אם נראתה קשת מימך, היינו אותו קשת תכלת לזכירת הברית, וריב"ל כשהשיב שנראה, כוונתו היתה על הקשת הטבעית לא על אותה קשת של זכירת ברית.

[וג'] כדאיתא בז"ח י"ט ע"א אמרו עליו על רבי שמעון שלא נתראה קשת בימיו דהא הוא סימנא בעלמא הוה. וכן איתא בכתובות דף עז עמוד ב' מכריו אליהו קמיה: פנו מקום לבר ליואי, פנו מקום לבר ליואי. אזל אשכחיה לר' שמעון בן יוחאי דהוה יתיב על תלת עשר תבטקי פיזא, אמר ליה: את הוא בר ליואי? אמר ליה: הן. נראתה קשת בימך? אמר ליה: הן, אם כן אי אתה בר ליואי. ולא היא, דלא הואי מידי, אלא סבר: לא אחזיק טיבותא לנפשאי. ולכאוו' צ"ב וכי חלילה בעלמא דקשוט כיוז ריב"ל לפני רשב"י לומר לו שנראתה הקשת בימיו, בשעה שבאמת לא נראתה בימיו.

הלימוד היומי

הקשת התלבשה בלבושים של האבות הקדמונים

רְבִי אֶלְעָזָר אָמַר, לְעוֹלָם לֹא אֶתְלַבֵּשׁ קֶשֶׁת דָּא, אֶלָּא בְּלִבוּשָׁא דְאַבְהֵן קְדָמָאִי. יְרוּק וְסוּמָק וְחִיּוּר רְבִי

אלעזר אמר שלעולם לא התלבשה הקשת שבסוד המלכות אלא רק בלבושים של האבות הקדמונים [ג] שהם ירוק [גה] אדום ולבן. **יְרוּקָא, דָּא לְבוּשָׁא דְאַבְרָהָם,**

אַצְטַבַּע לְבוּשָׁא (ס"א גוֹוֹן) דָּא, כִּד נָפַק מִנִּיהּ יִשְׁמַעְאֵל והנה

גוון ירוק (שהוא צהוב שלנו) הוא היה לבושו של אברהם שנצבע לבושו בגוון הזה כאשר

יצא ממנו ישמעאל, כי הגם שלבושו של אברהם הוא לבן מצד אחיזתו בחסד מכל מקום

כאשר הוא בא להוליד את ישמעאל הוא הוצרך להתלבש בגוון הירוק של הקלי' בכדי

אור הרשב"י

ושם) ירוק ככרתי מכלל דסתם ירוק לאו הכי הוא.

וכ"כ הר"ן במסכת נדה דף יט עמוד א' והכי מוכח בבראשית רבה דירוק רבה דתנן כדאמרן דאמרי' התם גבי וירק את הניכיו שהוריקן בזהב וכח"א בירקרק חרוץ אלמא דירוק היינו מראה הזהב שהוא גילני וכ"ש דירוק ככרתי טהור ובמראה נגעים נמי תנן ירוק ככרתי כשעוה ובפ' לולב הגזול נמי תנן ירוק ככרתי אלא דסתם ירוק לאו כה"ג.

וכ"כ בבית הבחירה למאירי במסכת סוכה דף לד עמוד ב' ירוק ככרתי ר' מאיר מכשיר ור' יהודה פוסל והלכה כדבריו שאין זה הדר וצריך שיהא הירקרקות צהוב נוטה לצבע חלמוני מעט והוא הנקרא גורו"ק.

[ג] וכתב הרמ"ק שהם לבושי האבות שבסוד הג' אולם אברהם ויצחק הוצרכו להתלבש בלבושי הקלי' בכדי להוליד את הפסולת שהם ישמעאל ועשו וכן יעקב התלבש בלבוש קלי' בכדי לפעול ולהוליד תולדות בעולם התחתון אולם יעקב התלבש בקלי' הטובה שהיא בחינת הקליפה הלבנה שבאנוזו שהיא נאכלת.

[גה] והנה בנדה כתבו המפרשים שגוון ירוק הוא גוון צהוב שלנו אא"כ כתוב ירוק ככרתי. וכמו שפירושו התוספות במסכת נדה דף יט עמוד ב' הירוק עקביא בן מהללאל מטמא – האי ירוק היינו כאתרוג (שהוא צהוב כשעוה) ולא ירוק ככרתי דאין זה נוטה לאדמומית וסתם ירוק כן הוא כדאמר בלולב הגזול (סוכה דף לד:

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000